

Forskrift om studieforbund og nettskoler

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 18. desember 2009 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 95 om voksenopplæring (voksenopplæringsloven) § 5 annet ledd bokstav e) siste punktum, § 5 annet ledd bokstav f) siste punktum, § 5 tredje ledd første og annet punktum, § 6 annet og tredje ledd, § 7 annet punktum, § 10 annet punktum og § 14 annet punktum.

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1 Formål

Forskriften skal legge til rette for organisert læring i studieforbund og nettskoler.

§ 2 Definisjoner

I forskriften forstås med:

- a) *Kurs*: Organisert opplæring i samsvar med en studieplan som på forhånd er godkjent av studieforbundet.
- b) *Kurstime*: 60 minutter med organisert læring. Pauser på inntil 15 minutter per time kan inngå.
- c) *Studieplan*: Plan som redegjør for kursets innhold, læringsmål, målgruppe/-r, bruk av læringsressurser, metoder og varighet.
- d) *Politiske partiers studieforbund*: Studieforbund der medlemsorganisasjonene er tilknyttet et politisk parti, og som har som formål å tilby organisert læring som er relevant i forhold til partiets program og virksomhet.

Kapittel 2. Studieforbund

§ 3 Krav til minste aktivitetsnivå og rapportering

Læringsaktiviteten i et studieforbund må utgjøre minst 40 000 timer i gjennomsnitt for de årene som er grunnlag for tilskudd, jf. § 8.

Minstekravet i første ledd gjelder ikke for samiske studieforbund og politiske partiers studieforbund. For disse studieforbundene gjelder minstekrav fastsatt i §§ 5 og 6.

§ 4 Krav til minimum antall medlemsorganisasjoner i studieforbund

Et studieforbund må ha minimum to medlemsorganisasjoner.

Kravet om at et studieforbund må ha minimum to medlemsorganisasjoner gjelder ikke for samiske studieforbund. For disse studieforbundene gjelder minstekrav fastsatt i § 5.

§ 5 Samiske studieforbund

Vilkåret om virksomhet over hele landet i voksenopplæringsloven § 5 annet ledd bokstav d) gjelder ikke for samiske studieforbund. I den utstrekning et samisk studieforbund har virksomhet i flere fylker, må det likevel ha en regional organisasjonsmessig forankring i disse fylkene.

Læringsaktiviteten i samiske studieforbund må utgjøre minst 2 000 timer i gjennomsnitt for de årene som er grunnlag for tilskudd, jf. § 8.

Et samisk studieforbund må ha minimum én medlemsorganisasjon.

§ 6 Politiske partiers studieforbund

Læringsaktiviteten må utgjøre minst 2 000 timer i gjennomsnitt for de årene som er grunnlag for tilskudd, jf. § 8.

§ 7 Kriterier for statstilskudd til studieforbund

Statstilskudd til studieforbund består i henhold til voksenopplæringsloven § 6 av tre komponenter; grunntilskudd, opplæringstilskudd og tilretteleggingstilskudd.

Grunntilskudd gis til alle studieforbund som oppfyller vilkårene for å få tilskudd etter denne forskrift.

Antall gjennomførte kurstimer er grunnlag for fastsetting av opplæringstilskuddet. Samlinger arrangert gjennom elektronisk kommunikasjon kan benyttes som et supplement til fysiske samlinger. Studieplanen skal angi hvilke undervisningsformer som kan benyttes.

Tilretteleggingstilskudd gis for deltagere som oppfyller kravene etter sjettede ledd, og som trenger særlig tilrettelegging for å kunne delta i læring. Det er en forutsetning at kurset oppfyller kravene etter femte ledd.

Følgende forutsetninger må oppfylles for at et kurs kan telle med i tilskuddsgrunnlaget:

- a) Kurset må bestå av minst åtte kurstimer.
- b) Studieplan for kurset skal være godkjent av studieforbundet før kursstart.
- c) Studieforbundet eller en medlemsorganisasjon i studieforbundet er arrangør av kurset.
- d) Kurset må være offentlig kunngjort og åpent for alle; dette er ikke til hinder for at et kurs primært retter seg mot bestemte målgrupper.

Følgende forutsetninger må oppfylles for at en deltager kan telle med i tilskuddsgrunnlaget:

- a) Deltageren må være fylt 14 år innen utgangen av det året opplæringen foregår.
- b) Deltageren må ha deltatt i minst 3/4 av kurstimene.

Statstilskuddet skal bidra til å redusere deltagerens opplæringskostnader.

Studieforbundene har ansvar for å fordele tilskuddsmidler til organisasjonsledd og medlemsorganisasjoner som arrangerer kurs. Grunntilskuddet skal være et grunnlag for studieforbundet og omfatte pedagogisk utviklingsarbeid og medarbeiderutvikling. En andel av grunntilskuddet kan brukes til nødvendig administrasjon og drift av studieforbundet. Tilretteleggingstilskuddet skal brukes til å fjerne hindringer for deltagelse i opplæring.

§ 8 Beregning av statstilskudd til studieforbund

Departementet fastsetter på grunnlag av Stortingets bevilgning rammer for henholdsvis grunntilskudd, opplæringstilskudd og tilretteleggingstilskudd.

Departementet fastsetter størrelsen på grunntilskuddet. Grunntilskuddet fastsettes i fire stigende nivåer avhengig av studieforbundets aktivitetsnivå:

- a) Ett grunntilskudd til studieforbund der læringsaktiviteten utgjør mellom 2 000 timer og 10 000 timer i gjennomsnitt for de årene som er grunnlag for tilskudd,
- b) ett grunntilskudd til studieforbund der læringsaktiviteten utgjør mellom 10 000 og 40 000 timer,
- c) ett grunntilskudd til studieforbund der læringsaktiviteten utgjør mellom 40 000 timer og 200 000 timer, og

- d) ett grunntilskudd til studieforbund der læringsaktiviteten utgjør over 200 000 timer.

Opplæringstilskuddet fordeles mellom studieforbundene på grunnlag av deltagertall og antall kurstimer innrapportert innen fastsatt frist.

Tilretteleggingstilskuddet gis som et tillegg til opplæringstilskuddet. Tilretteleggingstilskudd fastsettes på grunnlag av antall kurstimer gjennomført av deltagere med dokumentert behov for særskilt tilrettelegging av undervisningen. Det skal foreligge materiale som redegjør for grunnlaget for at det trengs særskilt tilrettelegging av undervisningen.

Tilskudd etter tredje og fjerde ledd beregnes på grunnlag av kurstimer de to siste årene som det foreligger statistikk for per 1. januar i tilskuddsåret.

Samiske studieforbund som ikke oppfyller kravet i § 3 til minste aktivitetsnivå, og som kommer inn under unntaket i § 5, får grunntilskudd etter alternativene i annet ledd bokstav a eller b. For øvrig får samiske studieforbund tilskudd etter samme beregning som gjelder for studieforbundene generelt.

§ 9 Rapportering av og kontroll med statstilskudd

Studieforbundene har ansvar for å rapportere korrekt antall kurstimer. Det er en forutsetning at samlinger som arrangeres ved elektronisk kommunikasjon, har samme omfang som tilsvarende antall kurstimer i fysiske samlinger. Tid til selvstudium skal ikke inngå i innrapportert timetall. Grunnlaget for rapporteringen skal dokumenteres.

Rapport om kursvirksomheten skal innen 1. mars hvert år sendes til departementet.

Opplæring som et studieforbund eller en medlemsorganisasjon gjennomfører på oppdrag fra andre offentlige eller private virksomheter, skal ikke innrapporteres etter denne forskrift.

Innrapporterte studietiltak skal dokumenteres med fremmøtelister som viser møtedatoer og deltagernes navn, fødselsår og bostedsadresse. Fremmøtelisten skal være underskrevet av kursleder eller lærer. Dokumentasjonen skal oppbevares i minst 10 år.

Studieforbundene har ansvar for at sine respektive organisasjonsledd og medlemsorganisasjoner har tilfredsstillende system for intern kontroll, og for at offentlig tilskudd brukes i samsvar med lov, forskrifter og forutsetninger i tilskuddsbrev.

Dokumentasjon på rutiner for intern kontroll skal foreligge.

Årsregnskap som inneholder resultatregnskap, balanse, årsberetning og revisors beretning skal sendes til departementet innen 1. juni hvert år.

Offentlige tilskudd skal i regnskapet spesifiseres på egne poster eller i note til regnskapet.

Revisjon i studieforbund, medlemsorganisasjoner og regionale ledd skal utføres av statsautorisert eller registrert revisor. Revisor skal i tillegg til regnskapsrevisjonen avgi særskilt attestasjon om beregningsgrunnlaget for tilskudd, herunder kontrollere om kurs og deltagere er dokumentert i henhold til bestemmelsene i denne forskriften. Revisor skal i attestasjonen bekrefte at han er kjent med vilkårene for tilskudd.

Studieforbundene plikter å gjøre revisor kjent med denne forskriften.

§ 10 Gratis bruk av offentlige undervisningslokaler

Når det avholdes kurs med tilskudd etter kapittel 2 i forskriften, skal arrangøren ikke belastes utgifter vedrørende lokaler, lys, varme, renhold, tilsyn og bruk av utstyr i lokalene. Første punktum gjelder kurs som avholdes på hverdager i undervisningsåret,

undervisningsferier unntatt, og ikke varer lenger enn til kl. 21.00. For utlån ut over dette må det treffes særskilt avtale med lokaleier.

Lokaleier kan fastsette utfyllende regler for utlån av offentlige undervisningslokaler og -utstyr. Reglene må ikke diskriminere mellom kursarrangører, men bør kunne gi muligheter for prioritering av tiltak og grupper ut fra voksenopplæringslovens formål.

Det bør utarbeides en samlet utlånsplan for bruk av undervisningslokalene på grunnlag av utlysning, søknader og et avtalt låneforhold med den enkelte kursarrangør.

Etter bruk skal lokaler og utstyr være i samme stand som ved overtakelsen.

Ved utlån av spesialrom/skoleverksteder må det avtales hensiktsmessige kontrollordninger.

Kursarrangør er økonomisk ansvarlig for skader som måtte oppstå vedrørende utstyr og materiell.

Kursarrangøren skal sørge for at kursdeltagerne blir kjent med gjeldende bestemmelser for bruk av lokaler og utstyr.

§ 11 Dokumentasjon på gjennomført opplæring

Studieforbundet skal gi kursdeltagere en dokumentasjon på gjennomført kurs/opplæringstiltak. Dokumentasjonen skal minst inneholde studieforbundets navn, kursdeltagerens navn, innhold og omfang av kurset og læringsmålene i kursets studieplan.

Kapittel 3. Nettskoler

§ 12 Kriterier for statstilskudd til nettskoler

Statstilskuddet skal bidra til at godkjente nettskoler kan utvikle og utvide mulighetene for fleksibel, livslang læring.

Ved behandling av søknader om tilskudd skal departementet blant annet legge vekt på

- a) Hvordan prosjektet bidrar til å oppfylle de overordnede målene for nettskoler nevnt i voksenopplæringsloven § 13.
- b) Omfanget av opplæringsaktivitet ved den nettskolen som søker tilskudd.
- c) I hvilken grad prosjektet det søkes tilskudd til, kan ha overføringsverdi for andre nettskoler og/eller samarbeidspartnere i det øvrige utdanningssystemet.
- d) Om nettskolen legger fellesorganets kvalitetsnormer til grunn i sin virksomhet.

§ 13 Behandling av søknader om tilskudd

Departementet skal hvert år kunngjøre en søknadsfrist overfor godkjente nettskoler. Det skal i tilskuddsbrev settes en frist for gjennomføring av prosjekt som det gis tilskudd til.

§ 14 Rapportering av og kontroll med statstilskudd

Nettskoler og fellesorgan for disse skal ha tilfredsstillende system for intern kontroll. Dokumentasjon på rutiner for intern kontroll skal foreligge. Nettskolene skal uavhengig av mottatt tilskudd, rapportere om samlet opplæringsaktivitet.

Nettskoler som har fått tilskudd til utviklingsprosjekter etter § 13 i forskriften, skal sende inn årsregnskap og gi de rapporter som departementet fastsetter i tilskuddsbrev. Årsregnskap som inneholder resultatregnskap, balanse, årsberetning og revisors beretning skal sendes departementet innen 1. juni. Offentlige tilskudd skal i regnskapet spesifiseres på egne poster

eller i note til regnskapet. Regnskapet skal vise at tilskuddet er brukt til det prosjektet midlene er gitt til.

Fellesorgan for nettskoler skal hvert år gi en samlet rapport om resultater av tilskuddsordningen.

Revisjon i nettskoler skal utføres av statsautorisert eller registrert revisor.

Nettskolene plikter å gjøre revisor kjent med denne forskriften.

Kapittel 4. Avsluttende bestemmelser

§ 15 Overgangsbestemmelser for studieforbund

Studieforbund som er godkjent etter lov 28. mai 1976 nr. 35 om voksenopplæring (voksenopplæringsloven), beholder sin godkjenning etter denne loven til og med 31. desember 2012.

§ 16 Overgangsbestemmelser om tilskudd til andre organisasjoner enn studieforbund

Organisasjoner som i 2009 har fått tilskudd i henhold til forskrift gitt i medhold av § 24 i voksenopplæringsloven av 1976, kan i 2010, 2011 og 2012 få tilskudd til opplæring for grupper som trenger særlig tilrettelegging.

§ 17 Overgangsbestemmelser for nettskoler

I 2010 fordeles statstilskuddet til nettskoler på grunnlag av innrapportert opplæringsaktivitet. I 2011 fordeles halvparten av tilskuddet på grunnlag av innrapportert opplæringsaktivitet og halvparten etter bestemmelsene i kapittel 3 i forskriften.

Departementet fastsetter i tilskuddsbrev krav til rapportering og dokumentasjon for tilskudd i overgangsperioden.

§ 18 Ikrafttredelse og opphevelse av øvrige forskrifter

Forskriften trer i kraft 1. januar 2010.

Fra samme tidspunkt som følger av første ledd oppheves

- a) forskrift 7. november 1980 nr. 2061 om delegering av fullmakt til Utdannings- og forskningsdepartementet etter lov om voksenopplæring,
- b) forskrift 15. november 1974 nr. 9069 om kombinert undervisning i husstellfag,
- c) forskrift 6. mai 1975 nr. 9068 om kombinert undervisning i husstellfag – retningslinjer for avgangsprøver,
- d) forskrift 6. oktober 1976 nr. 4918 om kombinert undervisning i husstellfag – husmorvikaropplæring som voksenopplæringstiltak,
- e) forskrift 24. august 1981 nr. 4942 til lov om voksenopplæring,
- f) forskrift 10. september 1977 nr. 1 om voksenopplæring,
- g) forskrift 28. februar 1992 nr. 342 om voksenopplæring,
- h) forskrift 25. november 1992 nr. 1125 om voksenopplæring (fjernundervisning) og
- i) forskrift 20. desember 1996 nr. 1335 til lov om voksenopplæring vedrørende tilskudd, regnskap, revisjon og kontroll.